

Universitätsbibliothek Paderborn

Ars Semper Gavdendi

Demonstrata Ex Sola Consideratione Divinae Providentiae Et Per
Adventvales Conciones

Sarasa, Alfonsus Antonius de
Antverpiae, 1664

Tractatvs IX.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13517

compéri, cùm otiosus ego, ciuitatem hanc in suas classes cœpi distribuere, & colericis quidem, & tristibus, & sanguineis, & lapientibus, & amentibus sua dare statua & castra. Nunquam erravi magis, quām cum me maximè credebam sapere; tanta enim est hominum inconstantia, vt nunquam ijdem sint, nulum etiam certum diu obtinere possint locum.

*Ad susten-
tationem
commerciū
humani.*

et Denique absque illâ diuitiarum, ingeniorumque varietate, 37. *humanum commercium prorsus interiret, aut sanè viueremus miserrimè. Quid enim? An si omnes æque diuites, æque inge-
niōsi; quisquam alteri seruire volet, & subiici? An aliquis vilio-
ra exercere opificia? An segetes curare, an panem p̄infere, an
edificare domos, an alteri esse à pedibus? Et tamen sine his na-
turâ non stat; aut si stat, non stat commodè. Magno itaque ar-
tificio, opum primò inæqualitatem induxit Deus, vt necessitas ipsa ad laborandum adigeret, pauperioresque diuitibus dum inseruiunt, sibi faciant benè. Geniorum item varietatem finxit,
vt pro suo quisque genio, ad diuersas artes meritem liberè appli-
caret. Corporis ideo variam constitutionem esse voluit, vt alio
& alio genio prædictus quiuis esset, & ad alia atque alia exercitia aptiori. Atque hæc omnia tantâ industriâ, tanto consilio, tam
multis expensis circumstantijs cùm perégerit tantus Deus, tam
vasta Mens; sanè non habeo quod opponam; approbo omnia,
quæ in rerum naturâ condita sunt, & illis planissimè acquiesco.*

TRACTATUS IX.

*Hinc se-
guitur ap-
probandas
esse omnes
publicas
calamita-
tes, peccata,
bella, Re-
gnorum
querentes,*

His itaque rectè generatim constitutis, tum certè cœpi ad ea quæ inter homines particularim aguntur, oculos mentemque deflectere. Et isthic occurserunt, primò patriæ calamitates, seditiones, bella, prouinciarum deuastationes, & excidia: & quidem quod me maximè perturbabat, erat, quod hæc aut Principum injuriâ, aut militum ignauia, aut etiam insolentiâ, aut pessimò Optimatum consilio viderentur accidere. At verò cum penitus rem inspicio, video sanè hæc Dei non de hominibus modò, sed & de Regnis integris rectè disponentis esse decreta. Ita sunt res humanæ, vt felicitas diurna esse non possit, ne tandem nōceat. In omne nefas abeunt Republicæ, quibus diu fortunatis esse datur. Idcirco fortunam migrare vult Deus, & quasi

quasi æstum volui, ne longâ malaciâ putrefiant vndæ. Quid igitur bellorum tumultus miror, quid hostium agmina in Prouinciam inuolare? Fortuna sedes mutat; hostes baiuli sunt, qui fortunam humeris suis efferant. An vero etiam priuatus quis, ædes mutat sine strepitu, sine curruum, baiulorumque tumultu?

39. Neque vero hic est, quod ego aut Regum insana consilia, aut Principum insolentiam, aut Praefectorum discordiam, aut militum incuriam, & ignauiam, aut populi seditiones tantopere incusem. Instrumenta enim hæc sunt, per quæ Deus felicitatem è regnis effert: id vero populi merentur scelera, hæc hostes nostros fortes faciunt; *Peccatis enim nostris Barbari fortes sunt;* & ob populi effrenes mores, sanctissimi etiam & castris, & Regno nonnunquam exuti sunt Reges. Scelera nostra sunt quæ Regibus consilia adimunt, optimatibus prudentiam, militibus fortitudinem, ciuibus concordiam. Hæc itaque Dei, bono nostro nos castigantis cùm sint supplicia, & quidem iure, meritoque optimo inflicta, illud certè restat, ut exosculer castigantis manum, nec quidquam obmurmurem. Nam verissimum est illud Augustini. *Sæuire videtur Deus cum ista facit; ne metuas, nunquam sic fœuit, ut perdat. Quando malè viuis si parcit, plus irascitur. Omnes iste tribulationes flagella sunt corrigentis, ne sit sententia punientis.*

Aug. in
Psal. 65.

TRACTATVS X.

40. **O**MNIBUS denique quæ extra me aguntur rite compositis & peractis, tum demum domum meam me confero, & isthic video turbatum quid sit, & quæ perturbationum scaturigo. Atque illud imprimis comperio hanc primam inquietis meæ esse originem, quod me ipso contentus non sum; alius videor esse debuisse; ipse mihi non placebo, nec id quod sum. Quid igitur mirum illi displicere omnia, qui sibi met ipsi non placet?

41. Hunc autem mihi aculeum ut eximerem, tum vero mecum sic egi. Quid tu miser homuncio cum sis, quid te sapientissimæ illi Menti quæso opponis, quasi tu melius esse quid debueris, quam sis modò? An taliiquid juris habebas ut essem in rerum naturâ, præ omnibus qui condi poterant hominibus, qui tamen nullam aliam lucem habebunt, nisi eam quam in Diuinâ rerum

*Quæ ma-
gno consilio
procurat &
magnum in-
dustriæ di-
spone
Deus.*

*Qui que
etiam suo
statu con-
tentius vi-
tura debet.*

*Nō à Deo
sumus id
quod su-
mus.*

F ff possibilium